

Edudelta-bestuurder Herman Laros bij afscheid

‘WE ZIJN VEEL TE BRAAF’

Zorg voor vermindering van regels, ambtenaren en onderwijsinspecteurs. Dan is bezuiniging op het onderwijs geen probleem. Dat is de boodschap van Herman Laros, scheidend CvB-voorzitter van de Edudelta Onderwijsgroep.

“De vorming van een nieuwe kabinet biedt kansen voor positieve verbetering van het groen onderwijs.”

Slechts 240 mbo-leerlingen telde de rijks middelbare landbouwschool in Goes toen Herman Laros er in 1979 begon als docent veehouderij. Op dat moment had hij er al bijna 15 jaar landbouwonderwijs op zitten. Als leerling en student uiteraard. De las in Scherpenzeel, mas in Utrecht, has in Ede en Dronten en ten slotte Landbouwuniversiteit.

Laros, geboren en getogen in de Gelderse Vallei, had het naar zijn zin in Zeeland, bleef er en maakte er carrière. In '87 werd hij directielid van de mas, kort daarna directeur om vervolgens in 1990 directievoorzitter te worden van het Zeeuwse aoc dat werd gevormd door de fusie tussen de rijks middelbaar agrarische school in Goes en de twee lagere agrarische scholen in Sommeldijk en Kapelle. Het aoc kwam tot stand dankzij een uitzonderingsstatus – “de norm van zeshonderd mbo-leerlingen haalden we bij lange na niet”. Anno 2010 zijn de vmbo-school in Barendrecht, de Technische School in Middelharnis en Orthopedagogisch Centrum De Vliedberg in

Goes ook onderdeel van de Edudelta Onderwijsgroep, zoals het aoc tegenwoordig heet. Het telt ongeveer 1.000 mbo- en ruim 1.200 vmbo-leerlingen en zo'n 290 medewerkers.

Kabinet

Het ‘werelden’-concept waarmee de aoc's gezamenlijk campagne voeren, werpt hier volgens Laros duidelijk zijn vruchten af voor het mbo. En hij ziet nog meer kansen. “We hebben ons bij de werving nog maar nauwelijks gericht op diensten en handel. De instroom van mbo-leerlingen kan bij Edudelta dus best nog twee à drie keer zo groot worden. Als we kwaliteit bieden en de markt bedienen, halen we die leerlingen zo bij de roc's weg.”

Over de vmbo-cijfers is de scheidende collegevoorzitter minder enthousiast. Sinds een paar jaar kalft de instroom af. Een landelijke ontwikkeling die volgens Laros zijn oorzaak vindt in ‘Haagse missers’. “Bij de inrichting van het vmbo zijn grote blunders gemaakt waardoor we nu met een feodaal systeem zitten”, is zijn overtuiging. Vmbo-locaties van aoc's kregen in tegenstelling tot de andere vmbo-sectoren geen theoretische leerweg en staan in de rangorde van het voortgezet onderwijs onderaan. “Nu een groeiend percentage leerlingen wordt doorverwezen naar havo/vwo komt de instroom in het vmbo-groen onder druk te staan.”

AOC Raad en LNV hadden dat nooit moeten accepteren, aldus Laros. “We waren gewoon te braaf.” Hij zou het liefst zien dat de naam vmbo verdwijnt en dat de kwestie met de theoretische leerweg voor het groen onderwijs wordt rechtgetrokken. Die kans ligt er nu met de vorming van een nieuw kabinet, denkt hij. “Ik verwacht dat LNV elders wordt ondergebracht maar als eenheid wel het groen onderwijs bij zich wil houden. Daarvoor moeten de onderhandelaars zich hard en breed maken zodat de piketpaaltjes weer rechtgezet kunnen worden.”

Doorgeslagen

De politieke situatie biedt naar zijn mening ook kansen om de posi-

tie van het mbo te verbeteren en te versterken. “Begrijp me goed,” aldus Laros, “competentiegericht onderwijs vind ik echt top. Het maakt het onderwijs een stuk flexibeler in de uitvoering en je kunt leerlingen er geweldig mee motiveren. Probleem is wel dat we het vreselijk ingewikkeld hebben gemaakt en sterk zijn doorgeslagen op de vaardigheden. Overheid en onderwijsinspectie zijn daarin meegegaan.” Gevolg daarvan is volgens Laros dat de gemiddelde docent niet meer snapt hoe de examinering in het mbo in elkaar zit en het bedrijfsleven al helemaal niet. “We hebben ons gewoon gek laten maken met al die ingewikkelde procedures en systemen, veelal bedacht door mensen die niet weten waarover ze het hebben.” Dat verwijft hij ook zichzelf. “Net zoals mijn collega's hield ik me als aoc-bestuurder in hoofdzaak bezig met financiën en beheer en ging ik ervan uit dat de onderwijskundige invulling door de school zelf werd ingevuld zoals dat altijd al gebeurde. Toen we de Groene Standaard onder ogen kregen werd voor mij duidelijk dat dit niet zou werken.” Hij vindt het systeem voor examinering nu “totaal doorgeslagen”. Bovendien dat er onevenredig veel aandacht is voor vaardigheden ten koste van de basiskennis. “Vaardigheden leren mbo'ers wel in projecten en in bedrijfssituaties, maar met kennis ligt dat echt anders. Aoc-bestuurders moeten er nu voor zorgen dat de kwaliteit van mbo-opleidingen geborgd is door dit vast te leggen in portfolio's. Als daar niets aan gedaan wordt, dreigt de zaak vast te lopen”, aldus Laros.

Eenvoudiger

Het zou allemaal een stuk eenvoudiger moeten, vervolgt Laros zijn betoog. De kans om dat nu te bewerkstelligen dient zich naar zijn mening automatisch aan met de politieke herschikking en de bezuinigingen. “Dit is het moment. Het is nu wel duidelijk dat de overheid gaat bezuinigen op het onderwijsbudget. Lastig maar ik ben ervan overtuigd dat het onderwijs ondanks die korting nog steeds gekwalificeerde beroepsbeoefenaren kan afleveren.

Tenminste als aan een paar voorwaarden wordt voldaan.” Een van die voorwaarden is volgens Laros dat de Onderwijsinspectie zich niet meer bezighoudt met examinering zoals dat nu gebeurt. “Ze bemoeit zich van de eerste tot de laatste dag van inschrijving van studenten met het examenprogramma in het kwalificerend deel van de opleiding. Dat moet ze aan het bedrijfsleven overlaten. Wij zijn niet anders dan het hbo en wo, dus weg met die overdreven controle.” Aldus het harde oordeel van Laros. Bovendien is er naar zijn mening ook sprake van onkunde bij de inspectie. Het oordeel over de gemengde leerweg in het groen onderwijs, bewijst dat volgens Laros wederom. “Vmbo-groenscholen zouden het volgens de inspectie minder goed doen dan de overige sectoren. Ik geloof er niks van. We hebben in het vmbo-groen per definitie instroom met een lager niveau. Omdat we deze leerlingen toch succesvol naar hun eindniveau begeleiden, presteren we waarschijnlijk beter dan de andere sectoren. Omdat de inspectie alleen maar uitgaat van gemiddelden, worden we onterecht negatief afgeserveerd.” Stopzetten van dit soort inspectietaken levert volgens Laros niet alleen een substantieel bezuinigingsbedrag op maar ook een flinke comprimering van de waslijst waar mbo-leerlingen aan moeten voldoen. “Begeleiding en toetsing van leerlingen wordt dan een stuk duidelijker waardoor docenten weer

“We hebben ons gewoon gek laten maken met al die ingewikkelde procedures en systemen, veelal bedacht door mensen die niet weten waarover ze het hebben.”

weten wat er van hen verwacht wordt.”

Ook de uitgebreide administratieve verantwoordingsplicht naar het onderwijsministerie kan sterk vereenvoudigd te worden, luidt zijn stellige overtuiging. “Die verantwoording kunnen we best samen met het bedrijfsleven doen in combinatie met een accountantsrapportage. Dat betekent dat er heel wat minder ambtenaren bij het ministerie van OCW nodig zijn.” Als laatste pleit Laros voor een bekostigingsnorm voor alle opleidingen. “Neem gewoon het gemiddelde van alle bekostigingsniveaus. Voor het totale budget maakt het niet echt uit en het scheelt een hoop administratieve rompslomp bij de instellingen en ambtenaren bij het ministerie van OCW.”

Grenzen verlegd

Harde oordelen en rigoreuze voorstellen van een aoc-bestuurder die aan de vooravond van zijn afscheid geen blad voor de mond neemt. Misschien wel wat conserva-

tief en ouderwets? “Zeker niet”, reageert Laros, “ik ben van een generatie waarbij regels regels waren en die paste je toe. Nu hebben we een tijd van onderwijsontwikkeling achter de rug waarin grenzen verlegd werden. Dan moet je niet meer aankomen met oude regels. Het huidige systeem is juist ouderwets en feodaal. Het past niet meer bij de realiteit. Dat moet nu echt veranderen.”

Op 30 september neemt Herman Laros afscheid als voorzitter College van Bestuur van Edudelta Onderwijsgroep. Hij wordt opgevolgd door het huidig Lid College van Bestuur Niek Barendrecht.

Geef uw mening

Examinering in het groene mbo is nodeloos ingewikkeld. Wat vindt u? Geef uw mening op www.groenonderwijs.nl.

advertentie

CPS

Onderwijsontwikkeling en advies

Groen onderwijs
CPS

Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl